

Vergaderjaar 2019–2020

35 350 IIB

Wijziging van de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, de Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad (IIB) voor het jaar 2019 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING
Ontvangen 26 november 2019

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	2
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	3
1	Leeswijzer	3
2	De beleidsartikelen	3
	Beleidsartikel 1 Raad van State	3
	Beleidsartikel 2 Algemene Rekenkamer	4
	Beleidsartikel 3 De Nationale ombudsman	4
	Beleidsartikel 4 Kanselarij der Nederlandse Orden	5
	Beleidsartikel 6 Kabinet van de Gouverneur van Aruba	5
	Beleidsartikel 7 Kabinet van de Gouverneur van Curacao	6
	Beleidsartikel 8 Kabinet van de Gouverneur van Sint-Maarten	6
	Beleidsartikel 9 Kiesraad	7
3	De niet-beleidsartikelen	7
	Artikel 10 Nog onverdeeld	7

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2019 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, de Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

R.W. Knops

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Deze tweede suppletore begroting geeft een geactualiseerd beeld van de uitvoering van de begroting 2019.

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2019

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
1. Raad van State	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
2. Algemene Rekenkamer	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
3. De Nationale ombudsman	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
4. Kanselarij der Nederlandse Orden	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Kabinet Gouverneur Aruba	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Kabinet Gouverneur Curaçao	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
8. Kabinet Gouverneur Sint Maarten	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
9. Kiesraad	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
10. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

2 De beleidsartikelen

Beleidsartikel 1 Raad van State

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid art. 1 Raad van State (Tweede suppletore begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletore begroting (2)	Mutaties 2 ^e suppletore begroting (3)		Stand 2 ^e suppletore begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoennota (t+1)	Overige mutaties 2 ^e suppletore begroting	
Verplichtingen	59.844	63.610	1.752	185	65.547
Uitgaven	59.844	63.610	1.752	185	65.547
1.1 Advisering	6.080	6.080	191	185	6.456
1.2 Bestuursrechtspraak	31.805	33.171	996	0	34.167
1.4 Raad van State gemeenschappelijke diensten	21.959	24.359	565	0	24.924
Ontvangsten	1.950	1.950	0	0	1.950

Toelichting mutaties Miljoenennota

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling.

Beleidsartikel 2 Algemene Rekenkamer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid art. 2 Algemene Rekenkamer (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)= (2+3)
			Mutaties Miljoenennota (t+1)	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	30.223	31.258	846	281	32.385
Uitgaven	30.223	31.258	846	281	32.385
2.1 Recht- en doelmatigheidsbevordering	30.223	31.258	846	281	32.385
Ontvangsten	1.217	1.217	0	163	1.380

Toelichting mutaties Miljoenennota

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling.

Beleidsartikel 3 De Nationale ombudsman

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid art. 3 De Nationale ombudsman (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)= (2+3)
			Mutaties Miljoenennota (t+1)	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	17.961	18.504	432	525	19.461
Uitgaven	17.961	18.504	432	525	19.461
3.1 Reguliere klachten	15.788	16.331	432	350	17.113
3.2 Klachten van lagere overheden	2.173	2.173	0	175	2.348
Ontvangsten	2.189	2.189	0	175	2.364

Toelichting mutaties Miljoenennota

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling.

Beleidsartikel 4 Kanselarij der Nederlandse Orden

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid art. 4 Kanselarij der Nederlandse Orden (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)= (2+3)
			Mutaties Miljoennota (t+1)	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	4.282	5.729	96	0	5.825
Uitgaven	4.282	5.729	96	0	5.825
4.1 Apparaat	2.546	3.993	71	0	4.064
4.2 Decoraties	1.731	1.731	25	0	1.756
4.3 Riddertoelagen	5	5	0	0	5
Ontvangsten	199	199	0	0	199

Toelichting mutaties Miljoenennota

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling.

Beleidsartikel 6 Kabinet van de Gouverneur van Aruba

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid art. 6 Kabinet van de Gouverneur van Aruba (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)= (2+3)
			Mutaties Miljoennota (t+1)	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	1.855	1.874	48	317	2.239
Uitgaven	1.855	1.874	48	317	2.239
6.1 Apparaat	1.855	1.874	48	317	2.239
Ontvangsten	60	60	0	0	60

Toelichting mutaties Miljoenennota

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling.

Toelichting overige mutaties 2e suppletoire begroting

Tegenvallers in het budgettaire beeld als gevolg van prijseffecten leiden tot een bestedingseffect bij de Kabinetten van de Gouverneurs, welke niet binnen de begroting kunnen worden opgevangen.

Beleidsartikel 7 Kabinet van de Gouverneur van Curacao

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid art. 7 Kabinet van de Gouverneur van Curacao (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)= (2+3)
			Mutaties Miljoennota (t+1)	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	2.819	2.847	69	470	3.386
Uitgaven	2.819	2.847	69	470	3.386
7.1 Kabinet Gouverneur Curaçao	2.819	2.847	69	470	3.386
Ontvangsten	200	200	0	0	200

Toelichting mutaties Miljoenennota

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling.

Toelichting overige mutaties 2e suppletoire begroting

Tegenvallers in het budgettaire beeld als gevolg van prijseffecten leiden tot een bestedingseffect bij de Kabinetten van de Gouverneurs, welke niet binnen de begroting kunnen worden opgevangen.

Beleidsartikel 8 Kabinet van de Gouverneur van Sint-Maarten

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid art. 8 Kabinet van de Gouverneur Sint Maarten (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)= (2+3)
			Mutaties Miljoennota (t+1)	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	2.024	2.069	50	338	2.457
Uitgaven	2.024	2.069	50	338	2.457
8.1 Kabinet Gouverneur Sint Maarten	2.024	2.069	50	338	2.457
Ontvangsten	50	75	0	0	75

Toelichting mutaties Miljoenennota

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling.

Toelichting overige mutaties 2e suppletoire begroting

Tegenvallers in het budgettaire beeld als gevolg van prijseffecten leiden tot een bestedingseffect bij de Kabinetten van de Gouverneurs, welke niet binnen de begroting kunnen worden opgevangen.

Beleidsartikel 9 Kiesraad

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid art. 9 Kiesraad (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)= (2+3)
			Mutaties Miljoennota (t+1)	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	2.345	2.493	56	2.760	5.309
Uitgaven	2.345	2.493	56	693	3.242
9.1 Kiesraad	2.345	2.493	56	693	3.242
Ontvangsten	0	0	0	0	0

Toelichting mutaties Miljoenennota

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling.

Toelichting overige mutaties 2e suppletoire begroting

Ondersteunende software voor verkiezingen

Voor de volgende verkiezingen (herindelingsverkiezingen 2020/Tweede Kamerverkiezing 2021) wordt een nieuwe versie gemaakt van de programmatuur die gebruikt wordt om de uitslag te berekenen. Daarvoor zijn middelen overgeheveld van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) naar de Kiesraad. Voor deze nieuwe versie en het beheer daarvan is een meerjarige verplichting aangegaan.

3 De niet-beleidsartikelen

Artikel 10 Nog onverdeeld

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Nog onverdeeld (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)= (2+3)
			Mutaties Miljoennota (t+1)	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	0	3.350	- 3.350	0	0
Uitgaven	0	3.350	- 3.350	0	0
10.1 Loonbijstelling	0	3.012	- 3.012	0	0
10.2 Prijsbijstelling	0	338	- 338	0	0
10.3 Onvoorzien	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0

Toelichting mutaties Miljoenennota

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling.